RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

nr. 222.778 van 7 maart 2013
in de zaak A. 208.052/IX-7941

In zake : de CVBA ERNST & YOUNG BEDRIJFSREVISOREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Frank Hellemans
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Cockerillkaai 18
bij wie woonplaats wordt gekozen
en
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrick Hofströssler
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99

tegen :

het INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN
gevestigd te 1000 Brussel
E. Jacqmainlaan 135/1
waar woonplaats wordt gekozen
en
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Patrick Thiel, Virginie Dor en David Lecoque
kantoor houdend te 1170 Brussel
Terhulpsesteenweg 178

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 21 februari 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren van 11 januari 2013 waarbij aan de CVBA Ernst & Young Bedrijfsrevisoren wordt opgelegd “om onmiddellijk een einde te maken aan de omstreden toestand door [haar] ontslag als commissaris van de NV Standard de Liège te geven”, alsook “om binnen de maand een einde te maken aan de omstreden toestand door de aanvaardingsprocedure van

het bedrijfsrevisorenkantoor aan te passen zodat de commissaris (zowel het kantoor als de vaste vertegenwoordiger) van de vennootschap die het voorwerp is van de bijkomende opdracht alle gegevens hieromtrent ontvangt teneinde te kunnen onderzoeken of bij het vervullen van de opdracht door een lid van het netwerk of het bedrijfsrevisorenkantoor zelf, zijn onafhankelijkheid bij het uitvoeren van zijn commissarismandaat niet in het gedrang komt".

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 februari 2013.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Frank Hellemans en Patrick Hofströssler, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaten Virginie Dor, David Lecoque en Gregory de Sauvage, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest gedeeltelijk andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij treedt sinds 1999 op als commissaris van de NV Standard de Liège, belast met de controle van de jaarrekeningen van deze

vennootschap. Haar mandaat van commissaris is door de algemene vergadering van de NV Standard de Liège op 13 december 2011 hernieuwd voor een periode die verstrijkt op 30 juni 2014. Haar vaste vertegenwoordiger bij deze vennootschap is thans bedrijfsrevisor P. Pire.

De NV Financière du Standard is houder van 89,22% van de aandelen in de NV Standard de Liège.

Robert Louis-Dreyfus was tot op het ogenblik van zijn overlijden in 2009, houder van 33,33% van de aandelen in de NV Financière du Standard. Ingevolge zijn overlijden behoorde zijn participatie tot zijn nalatenschap, hierna de "Estate Robert Louis-Dreyfus" genoemd.

3.2. In 2011 wenst de Estate Robert Louis-Dreyfus haar participatie in de NV Financière du Standard te verkopen. Voor die verkoop doet de Estate Robert Louis-Dreyfus een beroep op het netwerk van de verzoekende partij. Deze opdracht omvat twee luiken: vooreerst het opstellen van een "Seller information document", vergoed op basis van een vast uurtarief, en voorts het verlenen van bijstand en advies in het verkoopproces, vergoed middels een vaste en, in voorkomend geval, een variabele, resultaatafhankelijke vergoeding.

Volgens de verwerende partij heeft de Estate Robert Louis-Dreyfus de voormelde opdracht "op vraag van alle aandeelhouders van [de NV] Financière du Standard" aan de verzoekende partij toevertrouwd.

Volgens de verzoekende partij daarentegen vermeldt de bevestigingsbrief van de opdracht van 1 februari 2011 verkeerdelijk dat de opdracht betrekking heeft op de verkoop van een meerderheidsparticipatie en dat de testamentuitvoerder en/of de raadsman van de Estate Robert Louis-Dreyfus gemachtigd is om voor álle aandeelhouders van de NV Financière du Standard op te treden. Volgens haar is deze vermelding een materiële vergissing en heeft zij "enkel en alleen" ten dienste van de Estate Robert Louis-Dreyfus gewerkt.

3.3. Na toepassing van haar interne procedures ter bewaking van haar onafhankelijkheid, aanvaardt de verzoekende partij de opdracht. Het eerste luik van de opdracht wordt toevertrouwd aan een bedrijfsrevisor van de verzoekende partij en wordt volgens de verzoekende partij beëindigd op 22 maart 2011. Het tweede luik wordt toevertrouwd aan de CVBA Ernst & Young Special Business Services, die deel uitmaakt van het netwerk waartoe de verzoekende partij behoort, maar losstaat van de verzoekende partij en geen revisorenvennootschap is. Dit tweede luik wordt volgens de verzoekende partij op 23 juni 2011 beëindigd middels het vinden van een kandidaat-koper voor de participatie van de Estate Robert Louis-Dreyfus in de NV Financière du Standard.

3.4. Met een brief van 8 juli 2011 vraagt de Commissie van Toezicht van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren aan bedrijfsrevisor P. Pire nadere informatie over de uitgevoerde opdracht.

Deze brief luidt als volgt:

> "[…]
> De Commissie van Toezicht heeft kennisgenomen van een artikel gepubliceerd in de krant Le Soir van 3 juni 2011 met als titel 'De vennootschap Value8 onderhandelt een terugkoop van Standard'. U vindt een kopie daarvan als bijlage.
> Dit artikel geeft aan dat 'aan de vennootschap Ernst & Young' een opdracht zou zijn toevertrouwd strekkende tot het evalueren van de NV Standard de Liège en het zoeken van een koper.
> Volgens de informatie in ons bezit, is het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young, Bedrijfsrevisoren de commissaris van de NV Standard de Liège.
> De Commissie van Toezicht wenst dat u deze informatie zou bevestigen en zou aangeven aan welke entiteit deze opdracht zou zijn toevertrouwd en wat er precies de aard en de juiste draagwijdte van was opdat zij, in voorkomend geval, de verenigbaarheid ervan met het mandaat van commissaris kan onderzoeken.
> […]" (vertaling).

3.5. De voornoemde bedrijfsrevisor antwoordt met een brief van 8 augustus 2011 het volgende:

> "[…]
> De Estate Robert Louis-Dreyfus, waarvan de zetel in Zwitserland is gevestigd, overwoog de mogelijkheid van een verkoop van haar aandelen in de Luikse voetbalclub. De Estate Robert Louis-Dreyfus was inderdaad onrechtstreeks houder van aandelen in de Luikse club via haar participatie van 33 % in de NV Financière du Standard: deze laatste controleerde de NV Standard de Liège als meerderheidsaandeelhouder.
> Alvorens de opdracht te aanvaarden die de Estate Robert Louis-Dreyfus aan Ernst & Young wenste toe te vertrouwen, hebben wij onze aanvaardingsprocedure uitgevoerd die wij op ieder van onze cliënten en opdrachten toepassen. Tijdens deze procedure hebben wij de structuur van de cliënt onderzocht teneinde na te gaan of de Belgische onafhankelijkheidsregels al dan niet dienden te worden toegepast en of de opdracht geen risico op een belangenconflict stelde.
> In dit geval is overeenkomstig artikel 133, § 8, van het Wetboek van Vennootschappen gebleken dat de Belgische onafhankelijkheidsregels geen toepassing vonden vermits wij geïnstrueerd werden door een minderheidsaandeelhouder die geen Belgische (rechts)persoon is.
> […]" (vertaling).

3.6. Met een brief van 7 oktober 2011 deelt de Commissie van Toezicht aan bedrijfsrevisor P. Pire mede dat zij met toepassing van artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 26 april 2007 tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren, een onderzoek opende op zijn naam en dat zij hem wenst te horen met betrekking tot "de naleving van de deontologische regels en in het bijzonder de regels met betrekking tot de onafhankelijkheid van de commissaris ten aanzien van de aanvaarding van een opdracht van een aandeelhouder ertoe strekkende de gecontroleerde vennootschap te evalueren en een overnemer te zoeken" (vertaling).

3.7. Op 17 november 2011 heeft een onderhoud plaats tussen bedrijfsrevisor P. Pire en afgevaardigden van de Commissie van Toezicht.

3.8. Op 30 maart 2012 wordt ook een afgevaardigde van de verzoekende partij door de Commissie van Toezicht gehoord.

3.9. Met een brief van 10 juli 2012 deelt de Commissie van Toezicht aan de verzoekende partij mede:

> "[…]
> Bij deze komen wij terug op de overdracht van aandelen van de SA Standard de Liège.
> Met onderhavig schrijven deelt de Commissie van Toezicht u de elementen mede op grond waarvan het kantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren een terechtwijzing kan opgelegd worden in toepassing van artikel 37 van de wet van 22 juli 1953 of waarvoor het bedrijfsrevisorenkantoor mogelijk naar de tuchtinstanties zou kunnen worden verwezen.
> […]
> Uit het geheel van bovenvermelde elementen blijkt dat het systeem van interne controle van het bedrijfsrevisorenkantoor niet op een efficiënte manier heeft gewerkt. Dit gebrek heeft geleid tot een onafhankelijkheidsprobleem in hoofde van de commissaris van de SA Standard de Liège, het kantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren (artikel 133, § 1 van het Wetboek van Vennootschappen).
> […]
> Bovenvermelde vaststellingen vormen een inbreuk op artikel 458 van het Strafwetboek en op artikel 79 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor.
> […]".

3.10. Met een brief van 27 augustus 2012 beoogt de verzoekende partij de stellingen van de Commissie van Toezicht te weerleggen.

3.11. Met een brief van 11 februari 2013 deelt de voorzitter van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren aan de verzoekende partij mede dat de Raad van het Instituut heeft beslist haar twee injuncties te geven: vooreerst "onmiddellijk een einde te maken aan de omstreden toestand door [haar] ontslag als commissaris van de NV Standard de Liège te geven" en voorts "binnen de maand een einde te maken aan de omstreden toestand door de aanvaardingsprocedure van het bedrijfsrevisorenkantoor aan te passen zodat de commissaris (zowel het kantoor als de vaste vertegenwoordiger) van de vennootschap die het voorwerp is van de bijkomende opdracht alle gegevens hieromtrent ontvangt teneinde te kunnen onderzoeken of bij het vervullen van de opdracht door een lid van het netwerk of

het bedrijfsrevisorenkantoor zelf, zijn onafhankelijkheid bij het uitvoeren van zijn commissarismandaat niet in het gedrang komt".

Dit is de bestreden beslissing.

In de voormelde brief van 11 februari 2013 wordt ze als volgt nader uiteengezet:

"Betreft: Injunctie bedoeld in artikel 36 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor – NV Standard de Liège

Wij verwijzen naar het onderzoek onder dossiernummer TS12/007, uitgevoerd door de Commissie van Toezicht in verband met het commissarismandaat van het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren in NV Standard de Liège en de opdracht inzake de overdracht van aandelen van de NV Financière du Standard en de NV Standard de Liège.

I. Het commissarismandaat in de NV Standard de Liège, waartoe u werd herbenoemd op 13 december 2011

Naar aanleiding van dit onderzoek werd er vastgesteld dat op 1 februari 2011 de Estate Robert Louis-Dreyfus, aandeelhouder van de Financière du Standard SA (moedervennootschap van Standard de Liège SA), aan het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren een tweedelige opdracht heeft toevertrouwd. Deel A van de opdracht had betrekking op de voorbereiding van een document dat ten doel heeft de doelvennootschappen (NV Financière du Standard en NV Standard de Liège) aan eventuele kopers voor te stellen op basis van bestaande informatie. Deel B had ten doel een lijst van potentiële kopers op te stellen en de cliënt tijdens het verkoopproces bij te staan.

De opdrachtbrief stelt dat de werkzaamheden inzake deel A van de opdracht betaald worden door erelonen van €225 per uur terwijl de werkzaamheden inzake deel B van de opdracht worden voorzien van resultaatgebonden honoraria (success fee) van €200.000 en een commissie van 10% op de verkoopprijs indien deze het bedrag van €20 miljoen overschrijdt.

Op 2 februari 2011 werd een overeenkomst, opgesteld in de vorm van een interne memo van Ernst & Young, vervolgens ondertekend tussen Ernst & Young Bedrijfsrevisoren en Ernst & Young Special Business Services met het oog op de uitbesteding van deel B van de opdracht (bijstand tijdens het verkoopproces) aan Ernst & Young Special Business Services.

Volgens de bewoordingen van de door Ernst & Young Bedrijfsrevisoren opgestelde opdrachtbrief, zijn de vertegenwoordigers van de Estate Robert Louis-Dreyfus gemachtigd om, vanaf de aanvaarding van de opdracht, te handelen voor alle aandeelhouders van de doelvennootschappen. De opdrachtbrief is immers getiteld 'Verkoop van (een meerderheidsaandeel in) de NV Financière du Standard en haar dochtervennootschap de NV Standard de

Liège (samen de 'Doelvennootschap')' [vertaling] en stelt meer bepaald dat 'Dr. Martin Forster en/of Dr. Ivo Hungerbühler van Bratschi Wiederkehr & Buob (raadslieden van de Estate) in uw naam (de Estate) en in die van alle aandeelhouders van de Doelvennootschap (samen de 'Verkopers'), gemachtigd zijn om in uw en hun naam te handelen met betrekking tot de voorgestelde verkoop van de Doelvennootschap' [vertaling].

Het Seller Information Document opgesteld op 22 maart 2011 door bedrijfsrevisor [F. L.], vertegenwoordiger van het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren, kondigt tevens de verkoop van de aandelen van de belangrijkste aandeelhouders van Standard de Liège (99,23 % van de totale deelnemingen) aan: 'Naar aanleiding van het overlijden van de heer Robert Louis-Dreyfus zijn de overblijvende aandeelhouders overeengekomen dat het in het belang van de club is om een nieuwe, vooruitziende eigenaar te vinden. (...) De voorgestelde transactie bestaat uit hetzij:

- De verkoop van 89,23 % en de deelneming van 10 % in SDL, in handen van respectievelijk FDS en Kick International Agency BV, hetzij
- De verkoop van de aandelen van FDS, in handen van R. Louis-Dreyfus, P. Chauveau, R. Stiffler en L. D'Onofrio en de deelneming van 10% in SDL, in handen van Kick International Agency BV' [vertaling].

Uit voorgaande elementen is de Raad van mening dat Ernst & Young Bedrijfsrevisoren van bij het begin uitging van het feit dat de bovenvermelde opdracht betrekking had of kon hebben op een meerderheid van de aandelen van de doelvennootschappen.

Op 23 juni 2011 hebben de Estate Robert Louis-Dreyfus evenals de andere aandeelhouders van de NV Standard de Liège en de aandeelhouders van de Financière du Standard beslist om 99,23% van de aandelen van NV Standard de Liège aan de koper te verkopen. Het kantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren heeft €68.896 gefactureerd voor deel A van de opdracht en Ernst & Young Special Business Services heeft €1.500.000 gefactureerd voor deel B van de opdracht. Dit bedrag werd berekend op de totale verkoopprijs van het geheel van de verkochte aandelen en werd rechtstreeks en volledig gefactureerd aan de Estate Robert Louis-Dreyfus. Ter herinnering bedragen de jaarlijkse honoraria betreffende het commissarismandaat in de NV Standard de Liège €40.000 voor de boekjaren 2009, 2010 en 2011.

Rekening houdende met de van kracht zijnde wettelijke bepalingen en in het bijzonder artikel 133, § 1 van het Wetboek van Vennootschappen, artikels 5.2.1 (resultaatgebonden honoraria) en 5.3 (verhouding tussen audit en non-audithonoraria) van de normen inzake bepaalde aspecten die verband houden met de onafhankelijkheid van de commissaris evenals artikels 6 en 7 van het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren, is de Raad van mening dat het niet aanvaardbaar is dat het netwerk waartoe de commissaris van een vennootschap behoort, een opdracht aanvaardt van bijstand in het verkoopproces van deze entiteit, middels variabele of vaste bezoldiging, die zou kunnen leiden tot een totaal budget dat aanzienlijk hoger is dan het bedrag van de honoraria van de commissaris. Het feit dat van bij de aanvang wordt overwogen dat de bijstandsopdracht meer dan waarschijnlijk wordt uitgebreid tot de meerderheid van de aandeelhouders, is een verzwarende omstandigheid wegens een duidelijk risico van

belangenconflicten die de geestelijke onafhankelijkheid van de commissaris in het gedrang kunnen brengen.

De Raad heeft vastgesteld dat het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door bedrijfsrevisor Philippe Pire, de hernieuwing van het commissarismandaat, waartoe door de algemene vergadering van de NV Standard de Liège werd beslist, heeft aanvaard. Tot de hernieuwing van het mandaat werd op 13 december 2011 beslist, te weten na 23 juni 2011, datum van de verkoop van de aandelen toebehorend aan de meerderheid van de aandeelhouders van de NV Standard de Liège (99,23%).

Gezien het feit dat het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren, evenals een lid van het netwerk Ernst & Young (Ernst & Young Special Business Services), op de wijze zoals hoger vermeld, is tussenbeide gekomen tijdens het verkoopproces van de voormelde aandelen van de NV Standard de Liège, stelt de Raad vast dat de herbenoeming als commissaris in de NV Standard de Liège een onafhankelijkheidsprobleem in hoofde van het bedrijfsrevisorenkantoor stelt.

Artikel 14, § 3, 3° van de wet van 22 juli 1953 stipuleert immers: 'De bedrijfsrevisor geen opdrachten moet aanvaarden onder voorwaarden die een objectieve uitvoering daarvan in het gedrang zouden kunnen brengen'.

De Raad heeft tijdens haar vergadering van 11 januari 2013 dientengevolge beslist u overeenkomstig artikel 36, § 1 van de wet van 22 juli 1953 op te leggen om onmiddellijk een einde te maken aan de omstreden toestand door uw ontslag als commissaris van de NV Standard de Liège te geven.

De Raad behoudt zich het recht voor om na te gaan of u de onderhavige injunctie naleeft en wenst het schriftelijk bewijs van de naleving van de injunctie binnen de maand te rekenen vanaf de dagtekening van deze brief, te ontvangen.

II. Uw kantoororganisatie

Tijdens het onderzoek uitgevoerd door de Commissie van Toezicht heeft het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren niet kunnen bewijzen dat de commissaris van de onderneming, aangesteld als vaste vertegenwoordiger (bedrijfsrevisor Philippe Pire), over alle nuttige informatie beschikte om de naleving van de onafhankelijkheidsregels te kunnen beoordelen. Het acceptatieformulier, meegedeeld aan bedrijfsrevisor Philippe Pire, maakt immers geen melding van resultaatgebonden honoraria verbonden aan de opdracht uitgevoerd voor de Estate Robert Louis-Dreyfus en uit het dossier blijkt evenmin dat een ander document – met informatie over deze resultaatgebonden honoraria – aan bedrijfsrevisor Philippe Pire zou zijn meegedeeld. Het bedrijfsrevisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren heeft geweigerd om het acceptatieformulier dat door Ernst & Young Special Business Services zou zijn opgesteld, over te maken aan de Commissie van Toezicht, nadat hen daartoe een verzoek was gericht.

Anderzijds werd er vastgesteld dat in de door het bedrijfsrevisorenkantoor toegepaste aanvaardingsprocedure de goedkeuring ontbreekt van de commissaris van de vennootschap die het voorwerp is van deze bijkomende opdracht, vervuld ten behoeve van onder meer de Estate Robert Louis-Dreyfus, terwijl deze opdracht hem 'op grond van de mogelijke impact van deze transactie op zijn auditcliënt' medegedeeld werd. De goedkeuring wordt aan het

professioneel oordeel overgelaten van de persoon die het formulier invult (bedrijfsrevisor [F. L.]) en aan een Nederlandse auditor (de heer [S. L.]).

Artikel 133, § 1 van het Wetboek van Vennootschappen bepaalt: 'De commissarissen moeten erop toezien dat zij zich na hun benoeming niet bevinden in een positie die een onafhankelijke taakuitoefening, overeenkomstig de regels geldend voor het beroep van bedrijfsrevisoren, in het gedrang kan brengen'. Artikel 14, § 3, 3° van de wet van 22 juli 1953 stipuleert bovendien: 'De bedrijfsrevisor geen opdrachten moet aanvaarden onder voorwaarden die een objectieve uitvoering daarvan in het gedrang zouden kunnen brengen'.

Omwille van voormelde wettelijke bepalingen is de Raad van oordeel dat de aanvaarding van alle opdrachten met betrekking tot een vennootschap, waarin een commissarismandaat wordt uitgeoefend door de commissaris zelf (in voorkomend geval zowel het kantoor als de vaste vertegenwoordiger) goedgekeurd dient te worden. Minstens moet de commissaris over alle informatie beschikken om desgevallend zelf te kunnen beslissen om zijn commissarismandaat te beëindigen wegens bedreiging van zijn onafhankelijkheid.

De in voege zijnde aanvaardingsprocedure m.b.t. de bovenvermelde opdracht, biedt aan de (vaste vertegenwoordiger van de) commissaris van de onderneming die het voorwerp van de opdracht is, niet de mogelijkheid om deze te weigeren omwille van het feit dat deze zijn onafhankelijkheid in het gedrang zou kunnen brengen. De procedures voorzien, in onderhavig geval, evenmin in een verplichting voor andere delen van het netwerk, om de (vaste vertegenwoordiger van de) commissaris op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen van de bijkomende opdracht naast het commissarismandaat.

De Raad heeft tijdens haar vergadering van 11 januari 2013 dientengevolge beslist u overeenkomstig artikel 36, § 1 van de wet van 22 juli 1953 op te leggen om binnen de maand een einde te maken aan de omstreden toestand door de aanvaardingsprocedure van het bedrijfsrevisorenkantoor aan te passen zodat de commissaris (zowel het kantoor als de vaste vertegenwoordiger) van de vennootschap die het voorwerp is van de bijkomende opdracht alle gegevens hieromtrent ontvangt teneinde te kunnen onderzoeken of bij het vervullen van de opdracht door een lid van het netwerk of het bedrijfsrevisorenkantoor zelf, zijn onafhankelijkheid bij het uitvoeren van zijn commissarismandaat niet in het gedrang komt. Logischerwijs houdt dit in om in voorkomend geval ook de (vaste vertegenwoordiger van de) commissaris op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen van de bijkomende opdracht naast het commissarismandaat.

De Raad behoudt zich het recht voor om na te gaan of u de onderhavige injunctie naleeft en wenst het schriftelijk bewijs van de naleving van de injunctie binnen de twee maanden te rekenen vanaf de dagtekening van deze brief, te ontvangen.

Wij herinneren u eraan dat artikel 36, § 3 van de wet van 22 juli 1953 van toepassing is.

[...]".

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

Exceptie van de verwerende partij

4. De verwerende partij werpt in haar nota een exceptie van onontvankelijkheid van de vordering op. Zij betoogt dat de beslissing van de raad van bestuur van de verzoekende partij om de voorliggende vordering in te dienen, onregelmatig is, omdat ze alleen door de voorzitter werd ondertekend en derhalve niet op de wijze die is voorgeschreven door de statuten van de verzoekende partij. Zij verwijst in dit verband naar punt 16 van die statuten luidens hetwelk de notulen na goedkeuring worden ondertekend door de voorzitter en door minstens de meerderheid van de aanwezige of geldig vertegenwoordigde leden van de raad van bestuur, en voor echt verklaarde afschriften en uittreksels van de notulen geldig worden ondertekend door de voorzitter en de ondervoorzitter, of "bij ontstentenis" door twee bestuurders-vennoten, gezamenlijk optredend.

In "ondergeschikte orde" laat de verwerende partij gelden dat de neergelegde beslissing niet met instemming van de voltallige raad van bestuur werd genomen. Zij stelt dat aangezien het desbetreffende punt niet in de agenda van de raad van bestuur was opgenomen, deze raad overeenkomstig de statuten van de verzoekende partij slechts geldig kon beraadslagen en besluiten op voorwaarde dat alle bestuurders aanwezig waren of vertegenwoordigd werden en de beslissing bovendien slechts kon worden genomen met instemming van de voltallige raad van bestuur. Volgens de verwerende partij kan uit de neergelegde beslissing, bij gebrek aan enige vermelding daaromtrent, niet worden opgemaakt of de bestuurders tot het instellen van de voorliggende vordering hebben beslist.

In "meer ondergeschikte orde" voert de verwerende partij nog aan dat indien zou worden aangenomen dat niet de raad van bestuur, maar de voorzitter zelf de beslissing om in rechte te treden zou hebben genomen, de voorzitter dan het bewijs dient te leveren van "een voorafgaand besluit van de raad van bestuur". Een dergelijk bewijs, zo stelt de verwerende partij, zal niet tijdig

kunnen worden geleverd, “daar er blijkbaar geen voorafgaand besluit door de raad van bestuur werd genomen”.

Beoordeling

5. Luidens punt 17 van de statuten van de verzoekende partij heeft de raad van bestuur de meest ruime bevoegdheden tot het stellen of toelaten van elke handeling die nodig of dienstig is voor de verwezenlijking van het maatschappelijke doel van de vennootschap, behoudens deze die door de wet of de statuten uitdrukkelijk aan de algemene vergadering zijn voorbehouden.

Op het eerste gezicht blijkt niet dat de beslissing van de verzoekende partij om in rechte te treden uitdrukkelijk is voorbehouden aan haar algemene vergadering en ze dient dan ook te worden genomen door haar raad van bestuur. De verzoekende partij legt ter staving van het bestaan van een dergelijke beslissing een verklaring voor die namens de raad van bestuur is ondertekend door de voorzitter van de raad van bestuur, luidens dewelke de raad van bestuur op 19 februari 2013 heeft beslist een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en een beroep tot nietigverklaring in te stellen tegen de bestreden beslissing van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren tot het opleggen van twee injuncties.

De omstandigheid dat deze verklaring geen uittreksel is uit de notulen van de vergadering van de raad van bestuur, maar een door de voorzitter van de raad van bestuur namens deze raad ondertekende verklaring, staat er niet aan in de weg dat deze verklaring, die door de verwerende partij overigens niet van valsheid wordt beticht, in de huidige stand van de rechtspleging wordt beschouwd als een genoegzaam bewijs van de vereiste beslissing van de raad van bestuur om in rechte te treden.

6. Luidens punt 15 van de statuten van de verzoekende partij vormt de raad van bestuur een college dat geldig kan beraadslagen en besluiten ongeacht

het aantal aanwezige of geldig vertegenwoordigde bestuurders. De besluiten van de raad van bestuur worden in beginsel bij gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen genomen. Over punten die niet op de agenda stonden, kan de raad van bestuur slechts geldig beraadslagen en besluiten op voorwaarde dat alle bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd zijn en met instemming van de voltallige raad van bestuur.

Te dezen is de stelling van de verwerende partij dat het nemen van een beslissing over het in rechte treden van de verzoekende partij niet was opgenomen in de agenda van de raad van bestuur – wat zou hebben geïmpliceerd dat om rechtsgeldig te kunnen beslissen alle bestuurders aanwezig dienden te zijn en unaniem dienden te beslissen – een loutere bewering die door geen enkel gegeven wordt gestaafd. Hetzelfde geldt overigens ook voor de stelling van de verwerende partij dat de beslissing van de raad van bestuur niet met instemming van alle bestuurders zou zijn genomen.

7. De exceptie kan op basis van de gegevens die in de huidige stand van de rechtspleging voorliggen, niet gegrond worden bevonden.

V. Onderzoek van de vordering

8. Overeenkomstig artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden, dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en dat de zaak hoogdringend is.

A. Ernst van de middelen

Eerste middel

Standpunt van de partijen

9. De verzoekende partij voert in het eerste middel de "onbevoegdheid van de steller van de akte" aan, evenals de schending van de artikelen 36, 37, 38 en 39 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007 (hierna: de wet van 22 juli 1953).

Zij argumenteert, met verwijzing naar de wordingsgeschiedenis van artikel 36 van de wet van 22 juli 1953 en het arrest Claes, nr. 49.283 van 27 september 1994, van de Raad van State, dat de voormelde wetsbepaling aan de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren niet de bevoegdheid verleent om haar te verplichten tot het nemen van ontslag als commissaris van de NV Standard de Liège.

Zij wijst erop dat overeenkomstig artikel 36, § 2, van de wet van 22 juli 1953 enkel het Uitvoerend Comité van het Instituut bevoegd is om ordemaatregelen op te leggen overeenkomstig de artikelen 38 tot 40 van de wet van 22 juli 1953, dit wil zeggen met uitnodiging van de betrokken bedrijfsrevisor om zich te verantwoorden en met beroepsmogelijkheid bij de Commissie van Beroep.

Volgens de verzoekende partij legt de bestreden beslissing haar in wezen zelfs geen "voorlopige" ordemaatregel op, maar een maatregel die beantwoordt aan alle kenmerken van een tuchtsanctie, nu het opgelegde verbod niet in de tijd beperkt is, maar een zeer definitief en grievend karakter vertoont en

overeenstemt met één van de tuchtsancties waarin is voorzien door artikel 73 van de wet van 22 juli 1953.

Aangezien de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren onder het mom van een injunctie een echte tuchtsanctie oplegt, schendt hij de artikelen 36, 37, 38 en 39 van de wet van 22 juli 1953 en de rechten van verdediging die in dit kader dienen te worden gerespecteerd.

10. De verwerende partij antwoordt dat de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren zijn injunctiebevoegdheid heeft uitgeoefend overeenkomstig artikel 36, § 1, van de wet van 22 juli 1953. Volgens haar geven zowel de letter als de geest van deze wet te kennen dat de Raad tot een injunctie kan overgaan in het geval dat een bedrijfsrevisor zich gedraagt op een wijze die strijdig is met de onafhankelijkheidsregels, zoals onder meer vervat in artikel 14, § 3, van de wet, opdat een einde zou worden gemaakt aan de omstreden toestand.

Zij zet uiteen dat zij geconfronteerd werd met een aanzienlijk onafhankelijkheidsprobleem in hoofde van de verzoekende partij. Zij stelt dat de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren het niet aanvaardbaar achtte dat het netwerk waartoe de commissaris van een vennootschap behoort, een opdracht van bijstand in het verkoopproces van deze entiteit aanvaardt, middels een variabele of vaste bezoldiging die zou kunnen leiden tot een totaal budget dat aanzienlijk hoger is dan het bedrag van de honoraria van de commissaris. Volgens haar was het van meet af aan duidelijk dat de bijstandsopdracht die de verzoekende partij op zich had genomen, de verkoop van het geheel van de aandelen van de NV Financière du Standard betrof, minstens dat deze opdracht zou worden uitgebreid tot de meerderheid van de aandeelhouders. Aangezien het onafhankelijkheidsbeginsel voor bedrijfsrevisoren van primordiaal belang is en er in dit geval een duidelijke schending voorhanden was, oordeelde de Raad van het Instituut dat de omstreden toestand diende te worden beëindigd. Aldus ging de Raad geheel binnen het kader van zijn wettelijke toezichtsopdracht over tot het opleggen van een injunctie aan de

verzoekende partij om onmiddellijk een einde te stellen aan de omstreden toestand door haar ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège.

De verwerende partij betwist dat deze injunctie een tuchtmaatregel zou inhouden. Ze beoogt immers geen sanctie op te leggen, maar de maatregel strekt tot de beëindiging van een omstreden toestand. De verwerende partij benadrukt dat dezelfde feiten die aanleiding hebben gegeven tot de injunctie, eveneens kunnen leiden tot een verwijzing van de bedrijfsrevisor naar de tuchtinstanties. Injuncties enerzijds en tuchtsancties anderzijds dienen volgens haar evenwel van elkaar te worden onderscheiden.

Het arrest Claes, nr. 49.283 van 27 september 1994, van de Raad van State is volgens de verwerende partij te dezen niet dienstig en de aantijgingen van de verzoekende partij betreffende de miskenning van haar rechten van verdediging zijn naast de kwestie en niet gesteund op ernstige argumenten.

Beoordeling

11. De verzoekende partij betrekt het eerste middel uitsluitend op de bestreden beslissing van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren voor zover deze beslissing haar oplegt onmiddellijk ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège.

12. De bestreden beslissing zoekt haar rechtsgrond in artikel 36 van de wet van 22 juli 1953, dat als volgt luidt:

> "§ 1. Indien de Raad kennis heeft van het feit dat een bedrijfsrevisor zich gedraagt op een wijze die strijdig is met het bepaalde in artikel 14, § 3, of geen passend gevolg geeft aan de bepalingen bedoeld in artikelen 32, § 2 of 33, § 5, kan deze hem, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, de verplichting opleggen binnen de door hem vastgestelde termijn en op de door hem vastgestelde wijze aan de omstreden toestand een einde te maken.
>
> Deze injunctie kan worden opgelegd, onverminderd de eventuele verwijzing van deze bedrijfsrevisor naar de tuchtinstanties voor dezelfde feiten als deze die aan de basis liggen van de injunctie.

§ 2. Wordt hieraan door de bedrijfsrevisor binnen de hem toegemeten termijn op onvoldoende wijze gevolg gegeven, dan kan het Uitvoerend Comité voorlopige ordemaatregelen opleggen overeenkomstig artikelen 38 tot 40.

§ 3. Het niet-naleven van de injunctie bedoeld in de eerste paragraaf kan als dusdanig het voorwerp uitmaken van een tuchtsanctie".

Artikel 36, § 1, laat de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren toe om middels een injunctie een einde te stellen aan het gedrag van een bedrijfsrevisor dat strijdig is met artikel 14, § 3, van de wet van 22 juli 1953, hetwelk de bedrijfsrevisor onder meer verbiedt opdrachten te aanvaarden onder voorwaarden die een objectieve uitvoering daarvan in het gedrang zouden kunnen brengen (3°) en werkzaamheden uit te oefenen die onverenigbaar zijn met de onafhankelijkheid van zijn taak (4°).

13. De bestreden beslissing stelt vast dat het commissarismandaat van de verzoekende partij op 13 december 2011 werd hernieuwd en dat deze hernieuwing een onafhankelijkheidsprobleem stelde in hoofde van de verzoekende partij omdat zij was tussengekomen in de verkoop van aandelen van de NV Standard de Liège.

Wezenlijk verwijt de bestreden beslissing aan de verzoekende partij dat zij door het aanvaarden van de opdracht van de Estate Robert Louis-Dreyfus werkzaamheden heeft uitgeoefend die onverenigbaar zijn met de onafhankelijkheid van haar taak als commissaris van de NV Standard de Liège. Ze vermeldt in dit verband:

"[...] de Raad [is] van mening dat het niet aanvaardbaar is dat het netwerk waartoe de commissaris van een vennootschap behoort, een opdracht aanvaardt van bijstand in het verkoopproces van deze entiteit, middels variabele of vaste bezoldiging, die zou kunnen leiden tot een totaal budget dat aanzienlijk hoger is dan het bedrag van de honoraria van de commissaris. Het feit dat van bij de aanvang wordt overwogen dat de bijstandsopdracht meer dan waarschijnlijk wordt uitgebreid tot de meerderheid van de aandeelhouders, is een verzwarende omstandigheid wegens een duidelijk risico van belangenconflicten die de geestelijke onafhankelijkheid van de commissaris in het gedrang kunnen brengen".

Het gedrag dat volgens het standpunt van de verwerende partij de onafhankelijkheid van de verzoekende partij in het gedrang bracht en waaraan zij – althans indien zij in dat standpunt zou kunnen worden bijgevallen, wat vooralsnog buiten beschouwing kan blijven – middels een injunctie met toepassing van artikel 36, § 1, van de wet van 22 juli 1953 een einde zou hebben vermogen te stellen, betrof derhalve de uitvoering van deze opdracht van de Estate Robert Louis-Dreyfus en niet de werkzaamheden van de verzoekende partij als commissaris van de NV Standard de Liège als zodanig, die zij al ononderbroken uitvoerde sinds 1999 en waarvoor haar mandaat inderdaad op 13 december 2011 formeel werd hernieuwd.

Op het ogenblik van de bestreden beslissing was de opdracht van de Estate Robert Louis-Dreyfus echter sinds geruime tijd geheel uitgevoerd, zodat de Raad van de verwerende partij krachtens de ingeroepen wetsbepaling geen verplichting meer kon opleggen om aan die omstreden toestand een einde te stellen. Doordat de bestreden beslissing steunt op de aanvaarding van de desbetreffende opdracht, die als een tekortkoming aan de beroepsplicht tot onafhankelijkheid wordt aangerekend, teneinde de verzoekende partij ertoe te dwingen ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège, lijkt ze aan deze partij geen injunctie op te leggen die kan worden ingepast in artikel 36, § 1, van de wet van 22 juli 1953, maar veeleer een maatregel die tuchtrechtelijk van aard is en met name overeenstemt met de tuchtsanctie waarin is voorzien door artikel 73, § 1, c, van diezelfde wet – het verbod om bepaalde opdrachten te aanvaarden of verder te zetten – waarvoor de Raad van het Instituut evenwel niet bevoegd is aangezien de wet onder een hoofdstuk VIII “Beroepstucht”, andere, onafhankelijke organen daarmee heeft belast na het volgen van een procedure die de eerbiediging van de rechten van verdediging waarborgt.

14. Het eerste middel is derhalve ernstig voor zover het met betrekking tot de opgelegde verplichting om ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège de onbevoegdheid van de Raad van het Instituut van de

Bedrijfsrevisoren, alsook de schending van artikel 36 van de wet van 22 juli 1953 aanvoert.

B. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

15. Voor zover de bestreden beslissing haar ertoe verplicht om met onmiddellijke ingang een einde te maken aan haar mandaat van commissaris van de NV Standard de Liège, wijst de verzoekende partij erop dat deze beslissing impliceert dat een andere revisor haar mandaat zal overnemen en ongeacht het resultaat van de annulatieprocedure ook zal behouden, zodat de klantrelatie tussen de verzoekende partij en de NV Standard de Liège – een vennootschap met een grote visibiliteit – definitief verloren zal gaan.

Voorts wijst zij erop dat het financieel nadeel dat zij lijdt, kan worden begroot op 45.000 euro per jaar en dat haar smetteloze reputatie onherstelbaar dreigt te worden besmeurd, gelet op de ruchtbaarheid die de bestreden beslissing zal krijgen ingevolge de betrokkenheid van een voetbalclub van eerste klasse en de bijzondere mediagevoeligheid van het dossier. De bestreden beslissing zal volgens de verzoekende partij dan ook een weerslag hebben op haar “ruimere klantenbestand”.

Ten slotte bestaat er volgens de verzoekende partij een nauwe band tussen de aangevoerde ernstige middelen en het moeilijk te herstellen en ernstig karakter van het nadeel dat zij lijdt.

16. Voor zover de bestreden beslissing haar ertoe verplicht haar aanvaardingsprocedure aan te passen, laat de verzoekende partij gelden dat de algemene draagwijdte van deze verplichting zal bijdragen tot de onherstelbare beschadiging van haar smetteloze reputatie en aldus ook negatieve gevolgen zal hebben voor haar klantenbestand.

De verzoekende partij voert voorts aan een bijzonder ernstig concurrentieel nadeel te lijden doordat haar een verplichting wordt opgelegd die niet voortvloeit uit de toepasselijke wet- en regelgeving, terwijl haar concurrenten niet tot dezelfde verplichting gehouden zijn.

17. De verzoekende partij besluit dat indien de bestreden beslissing zou worden uitgevoerd, het voor haar onmogelijk is herstel in natura te verkrijgen. Hiertegen kan volgens haar een eventueel door de verwerende partij in te roepen belang dat het niet-toestaan van de schorsing zou motiveren, niet opwegen.

18. De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partij niet aantoont dat de bestreden beslissing haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Volgens haar is het ingeroepen nadeel “finaal” een financieel nadeel, dat dermate klein is dat het voortbestaan van de verzoekende partij of haar financiële evenwicht erdoor niet in het gedrang kan komen. Het aangevoerde morele nadeel, bestaande uit reputatieschade, is zeer vaag en hypothetisch en kan gemakkelijk worden hersteld door een vernietigingsarrest. Het wordt bovendien niet door de bestreden beslissing veroorzaakt, aangezien het voortvloeit uit het persartikel van 3 juni 2011 in Le Soir dat van voordien dateert. Voor zover de bestreden beslissing de verzoekende partij verplicht tot een aanpassing van haar aanvaardingsprocedure, heeft ze slechts een interne werking en valt volgens de verwerende partij niet in te zien welke reputatieschade ze zou kunnen teweegbrengen. Evenmin berokkent de bestreden beslissing aldus een concurrentienadeel, nu de verzoekende partij aan dezelfde voorwaarden als haar concurrenten wordt onderworpen. Ingevolge de opgelegde aanpassing zal de verzoekende partij op een transparante en efficiënte aanvaardingsprocedure kunnen rekenen, wat allesbehalve een concurrentienadeel is.

Beoordeling

19. De bestreden beslissing verplicht de verzoekende partij ertoe onmiddellijk ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège. Met de verzoekende partij moet worden aangenomen dat deze verplichting zal impliceren dat zij haar mandaat van commissaris verliest en dat de voornoemde vennootschap een andere bedrijfsrevisor zal dienen aan te stellen die de plaats van de verzoekende partij zal innemen. Een uitspraak over een eventueel annulatieberoep van de verzoekende partij zal daaraan niets meer kunnen veranderen. Het commissarismandaat van de verzoekende partij zou aldus teloorgaan en het valt te verwachten dat dit verlies niet herstelbaar zal zijn in natura. Dit onherstelbaar nadeel moet geredelijk ook ernstig worden genoemd, nu de verzoekende partij tot ontslag wordt gedwongen om reden dat zij zou zijn tekortgekomen aan haar wettelijk voorgeschreven onafhankelijkheidsplicht. De reputatieschade die daardoor aan de verzoekende partij kan worden berokkend, lijkt – mede gelet op de terecht aangevoerde "visibiliteit" van de NV Standard de Liège en de media-aandacht die zij regelmatig krijgt – niet meer te kunnen worden goedgemaakt door een eventueel later vernietigingsarrest.

In zoverre de bestreden beslissing de verzoekende partij ertoe verplicht om ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège, dient dan ook te worden aangenomen dat ze aan de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

20. De bestreden beslissing verplicht de verzoekende partij er tevens toe haar aanvaardingsprocedure ten aanzien van nieuwe opdrachten aan te passen. Ze stelt daarover:

> "[...] de Raad [is] van oordeel dat de aanvaarding van alle opdrachten met betrekking tot een vennootschap, waarin een commissarismandaat wordt uitgeoefend door de commissaris zelf (in voorkomend geval zowel het kantoor als de vaste vertegenwoordiger) goedgekeurd dient te worden. Minstens moet de commissaris over alle informatie beschikken om desgevallend zelf te kunnen beslissen om zijn commissarismandaat te beëindigen wegens bedreiging van zijn onafhankelijkheid.

De in voege zijnde aanvaardingsprocedure m.b.t. de bovenvermelde opdracht, biedt aan de (vaste vertegenwoordiger van de) commissaris van de onderneming die het voorwerp van de opdracht is, niet de mogelijkheid om deze te weigeren omwille van het feit dat deze zijn onafhankelijkheid in het gedrang zou kunnen brengen. De procedures voorzien, in onderhavig geval, evenmin in een verplichting voor andere delen van het netwerk, om de (vaste vertegenwoordiger van de) commissaris op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen van de bijkomende opdracht naast het commissarismandaat.

De Raad heeft tijdens haar vergadering van 11 januari 2013 dientengevolge beslist u overeenkomstig artikel 36, § 1 van de wet van 22 juli 1953 op te leggen om binnen de maand een einde te maken aan de omstreden toestand door de aanvaardingsprocedure van het bedrijfsrevisorenkantoor aan te passen zodat de commissaris (zowel het kantoor als de vaste vertegenwoordiger) van de vennootschap die het voorwerp is van de bijkomende opdracht alle gegevens hieromtrent ontvangt teneinde te kunnen onderzoeken of bij het vervullen van de opdracht door een lid van het netwerk of het bedrijfsrevisorenkantoor zelf, zijn onafhankelijkheid bij het uitvoeren van zijn commissarismandaat niet in het gedrang komt. Logischerwijs houdt dit in om in voorkomend geval ook de (vaste vertegenwoordiger van de) commissaris op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen van de bijkomende opdracht naast het commissarismandaat".

De opgelegde aanpassing van de aanvaardingsprocedure lijkt ertoe te strekken dat de vaste vertegenwoordigers van de verzoekende partij als commissaris voldoende informatie krijgen over nieuwe opdrachten met betrekking tot de vennootschap waarin het commissarismandaat wordt uitgeoefend, opdat zij in de mogelijkheid zouden zijn hun standpunt te bepalen over de bedreiging van hun onafhankelijkheid bij de uitoefening van het commissarismandaat en over het gevolg dat daaraan dient te worden verbonden op het vlak van het behoud van het commissarismandaat.

Het valt niet in te zien en de verzoekende partij toont niet aan hoe een dergelijke opgelegde informatieplicht, die een louter interne uitwerking lijkt te hebben, haar prestige wezenlijk zou kunnen ondermijnen en haar concurrentiepositie ten aanzien van andere bedrijfsrevisoren in belangrijke mate zou kunnen ondergraven.

Derhalve kan niet worden aangenomen dat de bestreden beslissing in zoverre ze de verzoekende partij verplicht tot een aanpassing van haar

aanvaardingsprocedure, aan deze partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

C. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van de partijen

21. De verzoekende partij wijst erop dat de bestreden beslissing haar ertoe verplicht om onmiddellijk een einde te maken aan haar mandaat van commissaris bij de NV Standard de Liège en binnen de maand haar aanvaardingsprocedure aan te passen. Zij stelt dat een gewone schorsingsprocedure onherroepelijk te laat zal komen om haar te behoeden voor het aangevoerde moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

22. De verwerende partij maakt geen opmerkingen bij de hoogdringendheid van de vordering.

Beoordeling

23. Hiervóór werd onder de randnummers 19 en 20 aangenomen dat de bestreden beslissing aan de verzoekende partij (slechts) een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen voor zover ze aan deze partij de verplichting oplegt om haar ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège. Aangezien dit ontslag "onmiddellijk" dient te worden gegeven en de verwerende partij het schriftelijke bewijs van de naleving van deze injunctie wenst te ontvangen binnen de maand te rekenen vanaf de dagtekening van de brief waarbij de bestreden beslissing werd meegedeeld, kan alleen de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing de verzoekende partij behoeden voor het in dit verband aangevoerde en aangetoonde moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

De verzoekende partij heeft te dezen bovendien voldoende diligent gehandeld, nu zij de voormelde brief op 13 februari 2013 heeft ontvangen en zij de voorliggende vordering op 21 februari 2013 heeft ingediend.

De uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering dient te worden aangenomen.

VI. Besluit

24. Uit wat voorafgaat volgt dat de in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalde cumulatieve voorwaarden voor het bevelen van de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, alle vervuld zijn voor zover de bestreden beslissing de verzoekende partij ertoe verplicht ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège. De voorliggende vordering dient dan ook te worden ingewilligd in zoverre ze dit onderdeel van de bestreden beslissing als voorwerp heeft.

Voor zover de bestreden beslissing de verzoekende partij ertoe verplicht haar aanvaardingsprocedure ten aanzien van nieuwe opdrachten aan te passen – verplichting die te onderscheiden is van de verplichting om ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège en daarvan kan worden afgesplitst – is alvast niet voldaan aan de schorsingsvoorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel. De voorliggende vordering dient dan ook te worden verworpen in zoverre ze dit onderdeel van de bestreden beslissing als voorwerp heeft.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren van 11 januari 2013 voor zover ze de CVBA Ernst &

Young Bedrijfsrevisoren verplicht ontslag te geven als commissaris van de NV Standard de Liège.

De Raad van State verwerpt de vordering voor het overige.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 maart 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bert Thys,	staatsraad, waarnemend voorzitter,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Tiny Temmerman	**Bert Thys**